

Rättssäkerhet!

www.worldjusticeproject.org/,
www.worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/,
www.worldjusticeproject.org/node/559,
www.havc.se/res/SelectedMaterial/wjpsweden.pdf
 (DN.Debatt/2011-05-26)

Rättssäkerheten för medborgarens fri- och rättigheter är ofta i fokus i en modern och upplyst demokrati, dit Sverige får anses höra. Enligt FN:s allmänna förklaring från 1948 om de mänskliga rättigheterna skall dessa skyddas genom rättsstatens principer, **vilka antogs av bl.a. Sverige.**

Inom FN fanns en drivkraft att medlemsstaterna systematiskt borde analyseras och värderas med avseende på uppfyllandet av rättsstatens krav. Avsikten skulle inte vara att utmåla länder utan att snarare finna exempel på länder som goda förebilder.

På initiativ av USA (f.d. ordföranden i det amerikanska advokatsamfundet William H Neukom) har ett sådant projekt påbörjats – World Justice Project **WJP** – att undersöka länders efterlevnad till att uppfylla rättsstatens krav.

Vad som menas med rättsstaten kan alltid ifrågasättas men i utvärderingsprojektet används följande definitioner – Rule of Law:

- Regeringen, dess företrädare och tjänstemän är ansvariga under lagarna
- Lagstiftningen är klar, kungjord, stabil och rättvis samt skyddar grundläggande fri- och rättigheter, inklusive säkerheten till person och egendom
- Den process genom vilken lagarna stiftas, administreras och upprätthålls är tillgänglig, rättvis och effektiv
- Rättvisan skall vara tillgänglig genom kompetenta, oberoende och etiska rättstjänare, advokater eller andra företrädare samt domare i tillräckligt antal, som har tillräckliga resurser och som återspeglar sammansättningen i det samhälle de tjänar

I samband med undersökningen granskas länderna på följande områden:

- Regeringsmaktens avgränsning
- Frånvaro av korruption
- Klar och kungjord stabil lagstiftning
- Ordning och säkerhet
- Grundläggande fri- och rättigheter
- Offentlig förvaltning
- Respekt för givna föreskrifter
- Möjligheter att lösa tvister
- Effektiv straffrättskipning

I en första värdering i vilken Sverige ingick bland 35 länder i Västeuropa och Nordamerika **hävdade sig Sverige väl** i sin egenskap av att leva upp till just en rättsstat **men att det ändå finns en del att fästa uppmärksamheten på** för att stärka bilden av vårt land som rättsstat och att därmed vara en god förebild för andra länder i världen.

Enligt Hans Corell (DN, Debatt 2011-05-26) ambassadör, f.d. rättschef i Justitiedepartementet, UD och FN bör det vara möjligt att förbättra inom områdena

- Ordning och säkerhet
- Grundläggande fri- och rättigheter
- Möjligheterna att lösa tvister
- **Effektiv rättsskipning (!)**

En god rättsstat behöver skickliga och omdömesgilla poliser, ett effektivt åklagarväsende, oberoende och opartiska domare samt en fri advokatkår. Rättsstaten är vidare beroende av insatser från personer långt utanför juristernas krets. Inte minst viktigt är det att ansvariga politiker på central, regional och lokal nivå har insikter om rättsstatens betydelse. Tjänstemän i den offentliga sektorn som utövar myndighet hör även dit.

Dessa aspekter och att skärskåda länder med avseende på rättsstatens praxis, hederskodex och antagna internationella konventioner om mänskliga rättigheter för osökt tankarna till **flygofficeren Bertil Ströberg** som 1983 anklagades och dömdes för spioneri. Ett brott han inte hade begått!

Här har Sverige en del att ytterligare lära beträffande rättssäkerheten!

Spioneri får anses vara det värsta av brott en medborgare kan begå mot sitt land, det är landsförräderi. I fallet BS existerade **ingen rättssäkerhet** eftersom han dömdes helt i avsaknaden av bevis och endast på antagna indicier, indicier som helt saknade grund och som endast var ett önsketänkande från samhällets/statens sida för att stävja en som man trodde vara en spionhärva under uppsegling.

En spionhärva som utomstående intressen ville ge sken av. Vidare **undanhölls (!)** viktigt material från rättvisan samt att Sveriges samröre under kalla krigets epok med NATO inte beaktades i särskilt hög grad som en sannolik faktor i att BS var utsatt för en komplott/aktion i främmande makts syfte.

Hur kan man dömas för det värsta av brott man kan begå i ett land, när kärnan för skulden just ligger i beviset? Det är en makalös logik som allmoge inte kan förstå! Fru Justitia kan inte ens förstå detta så klart utan hon fördes bakom ljuset av intressen som av olika skäl ville skada BS.

Bättre upp borde samhället kunna!

Vad var det för dribbel att helt åsidosätta de mänskliga rättigheterna genom att kortsluta rättssäkerheten? Hela BS sak är en rättsskandal av stora mått.

Sverige har ytterligare att lära och inte minst i att bli en förebild för andra länder som en rättsstat.

Man kan inte döma en människa för det grävsta av brott när bevis inte finns!

Då grundas skulden på falsarier!

”Snacka går ju” – skriva vackra ord går ju.

Men!

En rättsstat är först och främst vad dess människor gör den till d.v.s. efterlevnaden av antagen praxis, kodex och internationella konventioner om just de mänskliga rättigheterna.

Det fatala misstag som samhället/staten begick mot BS på 1980-talet kan ännu rättas till ifall rättsstaten Sverige är värd namnet rättsstat.

Vi är väl ändå en rättsstat och en förebild för omvärlden att räkna med?

Eller ???

Justitia omnibus – "Rättvisa åt alla"!

Ingemar Olsson